

VIRKSOMHETSPLAN
NAMSSKOGAN FJELLSTYRE
2021-2024

Forord

Virksomhetsplanen er ment å fortelle hva fjellstyret skal satse på de kommende årene. Arbeidsoppgavene er mange og varierte og det er i perioder behov for å ha en strategi å arbeide ut ifra.

Den første virksomhetsplanen ble vedtatt for perioden 2017-2020. Revidering av ny plan startet i 2020 med nytt fjellstyre. Med på planarbeidet har vært:

Odd Inge Myrvold (fjellstyreleder)

Anneli Welo (nestleder)

Kai Roger Gjersvik (styremedlem)

Linda Mari Jåma (styremedlem)

Lauritz Berntsen (styremedlem)

Katrine Nordli (varamedlem)

Covid-19-pandemien har gjort planprosessen utfordrende. Det er ikke gjennomført noen åpne møter. Planen er sendt ut på høring til lag og foreninger, og den er lagt ut åpent for innspill via nett.

Ellers har Fjellopsynet ved Reidar Smalås og Sissel K Grongstad vært aktivt deltakende i planprosessen.

Virksomhetsplanen ble vedtatt på fjellstyrets møte sak 05/21 den 12.05.2021.

Innhold

I. Innledning.....	4
1. Fjellogen.....	4
1.2. Saksbehandlingsregler	4
II. Beskrivende del.....	5
2. Statsallmenningene i Namsskogan	5
3. Ressursgrunnlaget	6
3.1. Topografi, vegetasjon og klima	6
3.2. Beitebruk	6
3.3. Jakt.....	6
3.4. Fiske.....	7
3.5. Allmenningshyttene	7
3.6. Infrastruktur	8
3.7. Fritidsbebyggelse.....	8
3.8. Øvrig næringsvirksomhet	8
3.9. Sandådal fritidsområde	9
3.10. Børgefjell nasjonalpark.....	9
III. Målområder - utvikling og utfordringer	10
4. Beitebruk.....	10
5. Forvaltning av jakt- og fiskeressursene	10
6. Fjellstyrehyttene	12
7. Friluftsliv- og naturverninteressene. Reiseliv.	12
8. Økonomi.....	13
9. Organisasjon	13
10. Informasjon og markedsføring	14
IV. Handlingsplan perioden 2021-2024	15
11. Tiltak målområde beitebruk	15
12. Tiltak målområde jakt og fiske	15
13. Tiltak målområde fjellstyrehyttene	15
14. Tiltak målområde friluftsliv, naturvern og reiseliv	16
15. Tiltak målområde økonomi	16
16. Tiltak målområde organisasjon.....	16
17. Tiltak målområde informasjon og markedsføring	16

I. Innledning

1. Fjellogen

Historikken rundt allmenningensretten er lang. Sammen med odelsretten regnes allmenningensretten som et av våre eldste kjente rettsinstitutt.

Den første fjelloven ble stadfestet i 1920, og ble stående uten vesentlige endringer frem til 1975. I våre deler av Norge, ble Fjellogen innført med et Stortingsvedtak i 1926.

Et viktig prinsipp i fjelloven er at inntekter fra virksomheten i statsallmenningene skal tilfalle lokalsamfunnet. Dette gjelder både fjellstyrets inntekter og statens grunneierinntekter (fra Statskog SF).

Fjellovens § 3 setter viktige rammer for fjellstyrenes virksomhet:

"Fjellstyret skal administrere bruken og utnyttinga av rettar og lunnende i statsallmenningen så langt ikkje anna er fastsett i eller i medhold av lov. Det skal arbeide for å sikre at allmenningen vert brukt på ein måte som fremjar næringslivet i bygda og tek vare på naturvern- og friluftssinteressene."

I forrige planperiode ble det brukt mye ressurser på forslag om ny Fjellov. Et eget utvalg, Statsallmenningsutvalget, overleverte en utredning til Landbruks- og Matdepartementet i juni 2018 (NOU 2018:11). Etter det har vi ikke hørt hva som skjer med lovforslaget.

1.2. Saksbehandlingsregler

Det er nedfelt generelle regler for fjellstyrenes saksbehandling i fjelloven. I tillegg gjelder forvaltningsloven. Offentlighetsloven gjelder også for fjellstyrenes saksbehandling, selv om dette forholdet ikke går frem av fjellovens § 10.

Et fjellstyrevedtak tar først til å gjelde fire uker etter at vedtaket er fattet. Vedtak om regulering av jakttid, kvote og jaktområde på bakgrunn av takseringsresultat er gyldig etter en uke (jfr forskrift om ikrafttredelse av fjellstyrevedtak).

II. Beskrivende del

2. Statsallmenningene i Namsskogan

Det er 8 statsallmenninger i Namsskogan med et samlet areal på 535.000 dekar. Den største statsallmenningen ligger i Strompedalen i den sørvestre delen av kommunen. Den minste statsallmenningen er Fossmoen, som ligger midt i kommunen. Statsallmenningene Storfrøyningsdal, Mellingen, Smalåsen og Sandåmoen er tilgrensende statsallmenninger i den nordre delene av Namsskogan (se oversiktskart i vedlegg 1).

Navn på statsallmenning	Gnr/bnr	Areal (daa)
Strompedal statsallmenning	52/1	151000
Tromsfjell statsallmenning	66/1	17700
Brekken statsallmenning	58/1	44570
Fossmoen statsallmenning	57/1	16350
Sandåmoen statsallmenning	62/1	88260
Storfrøyningsdal statsallmenning	67/1	88520
Mellingen statsallmenning	64/1	70210
Smalåsen statsallmenning	65/1	57930
SUM		534540

Statsallmenningene i Namsskogan utgjør 38 % av kommunens samlede areal.

2.1. Namsskogan fjellstyre

Fjellstyret oppnevnes av kommunestyret for en funksjonstid på fire år. Namsskogan fjellstyre består av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. Beitenæringa i landbruket, reindrifta og jeger- og fiskeinteressene er alle representert i fjellstyret.

Fjellstyret har to heltidsansatte Fjellopsyn.

Namsskogan fjellstyre er medlem i Nord-Trøndelag Fjellstyresamband og Norges Fjellstyresamband.

3. Ressursgrunnlaget

3.1. Topografi, vegetasjon og klima

De fleste dalene i Namsskogan er svakt U-formet med en bred og slak dalbunn og relativt bratte lisider. Dalene er omgitt av sparsom vegetasjon med varierende fjellformasjoner. Fjellområdene i vest er generelt mer fattige enn i øst. I dalbunn ligger elver og vatn.

Mesteparten av vegetasjonen tilhører nordboreal sone, med innslag av alpin. Tregrensen går ved 380-420 m.o.h. og gran er dominerende treslag. Arealene er dominert av fattige, som regel fuktige vegetasjonstyper, og en stor del av arealet er myrlendt eller består av treløs fjellvegetasjon. Dominerende skogvegetasjon er blåbærtype, med innslag av rikere vegetasjonstyper med staude og lågurtvegetasjon.

Klima i Namsskogan er, tross innlandsplassering, preget av Norskehavet med et årlig nedbørmengde på 1000-1200 mm. Namsskogan er imidlertid ofte nevnt med varmerekorder på sommeren og kulderekorder om vinteren de periodene været kommer fra øst.

3.2. Beitebruk

I 2011 var det 7 sauebesetninger i kommunen, hvorav 5 beitet på statsallmenning. I 2015 var det 4 besetninger totalt, hvorav 3 hadde tilhold på statsallmenning. I 2020 er det én besetning igjen på statsallmenningene i Namsskogan og det er i Strompedalen statsallmenning. I tillegg er det 2 besetninger på privat eiendom, der det er gjort rovdryavvisende tiltak, den ene av disse grenser til statsallmenning.

Det er utstedt tre kontrakter for leie av tilleggsjord på statsallmenning. Det er utstedt feste på 4 gjeterbuer.

Statsallmenningene i Namsskogan inngår i tre ulike reinbeitedistrikt: Vestre Namdal, Østre Namdal og Bindal/Kappfjell. Det er reindriftsforvaltningen som fastsetter øvre reintall for distriktene.

3.3. Jakt

Elgjakta på statsallmenningen ligger innenfor et vald som består av både statsallmenning og privat eiendom. Det er fjellstyret som er valdansvarlig og administrerer elgjakta på valdet kalt "Region Nord". Valdet har et samlet tellende elgareal på 185.000 daa. Av dette er ca 165.000 daa statsallmenning. Antall elg felt på statsallmenningene ligger på rundt 40 dyr/år.

Bestandsplanområdet består i tillegg til valdet Region Nord av valdet Ulvig Kiær/Nessan. Det er fjellstyret som er bestandsplanansvarlig. Bestandsplanområdet fikk i 2017 godkjent en bestandsplan for perioden 2017-2020 med en årlig kvote på 68 dyr, noe som tilsier en samlet kvote på 272 dyr. Elgbestanden i Namsskogan har generelt vært frisk og stabil, men på grunn av ulike årsaker har den fått en knekk etter to harde vintre på rad (2019-20). Dette kan tyde på at elgens kondisjon har blitt dårligere enn før, og dette bekymrer flere. I tillegg er det utfordringer med forvaltningen av elgstammen i området, da det enkelte vintre skjer altfor mange påkjørsler fra tog.

Statsallmenningene hadde tidligere relativt stabile og gode bestander av rype og skogsfugl, med bestandssvingninger som naturlig fulgte svingninger i smånagerbestandene. Som mange andre steder, følger ikke småviltsyklusene de årvisse svingningene lenger, og det er lenge mellom hver topp i smånagerbestandene. I forrige planperiode var det imidlertid en generell positiv utvikling i rype- og skogsfuglbestandene i Namsskogan. Fjellstyret forvalter bestandene ut ifra takseringsresultat og en rekke regulerende tiltak. Det føres også statistikk på hvor mye rype som felles pr jegerdag.

Fjellstyret samarbeider med Statskog SF på både elg- og småviltjakt. Likedan har fjellstyret og Statskog felles småviltjaktkortordning fra og med 1. oktober.

Fjellstyret har tilrettelagt for jakt på smårovvilt ved å tilby eget jaktkort på dette til selvkost.

3.4. Fiske

Fisket på statsallmenningene selges gjennom et felles fiskekort med flere andre store rettighetshavere under navnet "Namsskogankortet", der Namsskogan fjellstyre har 52 % av eierandelene. Fisket har hatt en positiv utvikling i mange år, og sammen med hytteportefølgen til fjellstyret får brukerne et godt helhetlig produkt.

Fjellstyret har også et samarbeid med Statskog Nordland og Røyrvik fjellstyre om «Børgefjellkortet», som er et stangfiskekort innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.

3.5. Allmenningshyttene

Namsskogan fjellstyre eier 16 hytter (inklusive en nødbu). 8 av hyttene ligger i tilknytning til Mellingen og Storfrøyningsdal statsallmenninger. De 2 hyttene på Smalåsen statsallmenning ligger innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.

Tabell 1: Fjellstyrehyttenes plassering på statsallmenningene.

Navn på statsallmenning	Hytter
Strompedal	
Tromsfjell	
Brekken	Westinhytta, Tromsdalshytta
Fossmoen	
Sandåmoen	Mattisstua, Sandåstua, Finntjønnhytta (+nødbu)
Storfrøyningsdal	Stordalsbua, Stordalshytta, Storgåsvassbua
Mellingen	Mellingenhytta, Langholmhytta, Storholmhytta, Lissgåsvassbua, Snåsamostua
Smalåsen	Skogstua, Namskrokhytta

Det er stor variasjon på bruksfrekvensen på hyttene. De hyttene som ligger i tilknytning til gode fiskevann har flest utleiedøgn. Mellingenhytta, som har bilvei helt fram og innlagt strøm, er den mest populære hytta og har over jevnt over 120 utleiedøgn pr år. I 2020 ble det bygd og åpnet ny hytte i Tromsdalen.

Alle hyttene er mer eller mindre i bruk under småvilt- og/eller storviltjakt, det vil si fra og med 9. september til og med medio oktober. I perioden fra år 2000 og fram til og med år 2019 har hytteutleie vært den inntekstposten som har hatt størst økning i fjellstyrets regnskap (hele 198 %).

I tillegg til hyttene har fjellstyret 5 naust (2 ved Mellingsvatnet, 1 ved Steinvatnet, 1 ved Snåsamotjønn og 1 ved Finntjønn) og 24 båter i statsallmenningene. I tilknytning til Westinhytta og Mellingenhytta er det bygd slakteoppheng, og det er også satt opp et slakteoppheng på innerenden av Sandåmoveien.

*Naust ved Mellingsvatnet.
Fjellstyret har til sammen
33 små og store bygninger.*

3.6. Infrastruktur

Det er et velutbygd skogsbilveinett på statsallmenningene. Statskog er veieier, og har veivedlikeholdet. På enkelte av veiene er det etablert veiforeninger som ivaretar drift og vedlikehold. Fjellstyret bidrar med egeninnsats i vegvedlikeholdet. Enkelte tiltak har også fått økonomisk støtte. Et godt vedlikeholdt skogsbilveinett er av stor betydning for god utnyttelse av bruksrettene på statsallmenningene.

Adkomst til hyttene i fjellet skjer etter etablerte vandringsleier. Noen stier er godt merket, mens andre er delvis merket. Fjellstyret har ansvar for 3 hengebruer (Storelva (Børgefjell), Tromsdalselva og Sandålen) og 2 vandringsbruer (Snøådalen og Reinhornnessa).

De fleste installasjonene er skiltet med treskilt. Enkelte av disse er skiftet ut med standardiserte merkemaler (sti til Namskroken i Børgefjell nasjonalpark).

Rekreasjonsløype for snøscooter ble etablert i 2016, og store deler av løypenettet berører statsallmenningene øst for Namsen. Løypenettet henger sammen med løypenettet i Røyrvik i øst og Grane i nord. Finntjønnhytta og Westinhytta ligger i direkte tilknytning til rekreasjonsløypa. Det er også merket avstikker inn til Mattisstua og Sandåstua.

3.7. Fritidsbebyggelse

Det er 50 festekontrakter på hytter og naust i statsallmenningene. De fleste ligger på Mellingen statsallmenning, se tabell under.

Tabell 2: Antall festekontrakter hytter og naust pr 17.11.2016

Navn på statsallmenning	Antall festekontrakter	
	Hytter	Naust
Brekken	4	
Fossmoen	1	
Mellingen	20	23
Smalåsen	1	1
SUM	26	24

Fjellstyret mottar 50 % av festeinntektene. Dette utgjør ca kr 35.000,- (pr 2020).

3.8. Øvrig næringsvirksomhet

Det er Statskog SF som eier og driver skogen på statsallmenningene. Andel drivverdig gammelskog på statsallmenningene er liten, og det siste store uttaket skjedde i form av opprydding etter de kraftige stormene "Hilde" og "Ivar" senhøsten 2013. Arealene med gammelskog er imidlertid ikke ubetydelige, og disse innehar stor verdi for jakta på statsallmenningene.

Flere aktører har søkt og fått konsesjon bygging av småkraftverk på statsallmenningene. Lav lønnsomhet gjør at det er stor usikkerhet rundt realisering av planene. Pr i dag er det innvilget konsesjon i Kjerråa.

Det er noen få aktører som driver småskala næringsvirksomhet med utgangspunkt i aktiviteter, opplevelser og turisme i statsallmenningene (kløyving med hest, snøscooterfrakt m.m.).

Statsallmenningene innbyr også til forskningsaktivitet, og fjellstyret har solgt tjenester i form av feltoppdrag til flere av de store forskningsinstitusjonene under deres tilstedeværelse i området.

Fjellstyret eier 51 % av aksjene i kontorbygget Turisten i Namsskogan sentrum, der Fjelloppsynet har sine kontorlokaler.

3.9. Sandådal fritidsområde

Sandådal fritidsområde på Sandåmoen statsallmenning ble etablert på midten av 1990-tallet. Formålet med fritidsområdet var å ha et lett tilgjengelig område for skoleklassene og andre som ønsket å benytte seg av lett tilgjengelige friluftslivfasiliteter. Tilgjengelighet til området ble blant annet økt ved å bygge ei hengebru over Sandåa. I tillegg ble elva gjort mer tilgjengelig ved å bygge en terskel for å øke vannspeilet. Kanoer som ble kjøpt inn på 1990-tallet er fremdeles til benyttelse for folk som besøker området. Fjellstyret har de siste årene erfart at skolen ikke har brukt området slik det ble forespeilet ved etablering av området, og fjellstyret ønsker en avklaring på fremtidig behov.

Høsten 2016 etablerte Namsinj 4H seg i området med to store lavvoer.

3.10. Børgefjell nasjonalpark

Børgefjell nasjonalpark ble opprettet i 1963 og omfatter store deler av Smalåsen statsallmenning. Området i og rundt Namskroken har hatt stor betydning for naturalhusholdet for beboerne i Namsskogan, og spesielt Smalåsen. Fjellstyret har to hytter innlemmet i nasjonalparken, den eldste bygd i 1917. Utleiefrekvensen varierer med villtbestandene, molteforekomstene og været. Den ene hytta, Skogstua, står i dag som åpen hytte.

Nasjonalparkstyret har tilrettelagt og klopplagt store deler av stien fra enden av Smalvatnet og over Smalfjellet inn til Namskroken og Mattisflya. Det er økende ferdsel i området, men de fleste ser ut til å snu i Namskroken.

Fjellstyret har båt ved Jengelskardvatnet, Bleikarvatnet og i Mattisflya.

Skogstua i Namskroken – oppsatt som skogshusvære i 1917-18.

III. Målområder - utvikling og utfordringer

Fjellstyret er valgt for å ivareta brukernes interesser som er hjemlet i Fjellogen. Det er et stort ansvar å utøve forvaltning på vegne av både fellesskapet og den enkelte bruker. Av den grunn er stort sett all forvaltning av statsallmenning regulert gjennom lov og/eller forskrift.

Fjellstyret har likevel et handlingsrom, og det er dette som blir utfordret gjennom virksomhetsplanen. Samtidig er det valg innenfor satsningsområder som ønskes diskutert med de bruksberettigede.

Hovedmålsetting

Fjellstyret skal forvalte og drifte bruksrettene til beste for de bruksberettigede og sørge for at statsallmenningene blir brukt på en best mulig måte for allmenningsbygdene.

Forvaltningen og bruken skal skje på en måte som hensyntar naturvern- og friluftslivsinteressene, og som fremmer næringslivet i bygda

4. Beitebruk

Den største utfordringen i beitenæringa er at antall besetninger med sau er redusert fra 5 til 1 i løpet av de siste 8-10 årene. Det er flere årsaker til dette. Store tap til store rovdyr er en viktig årsak til at beitebrukerne slutter med bruk av utmarksbeite.

Reindrifta har klart å holde reintallet oppe, tross store utfordringer med tap til store rovdyr.

Delmål beitebruk:

Å opprettholde og sikre utnyttelse av beiteressursene i statsallmenningene.

Tiltak – fjellstyret skal:

- a. støtte opp om eksisterende beitebrukere
- b. arbeide for å sikre beitebrukernes rammevilkår, herunder støtte tiltak som begrenser for store rovdyrtap
- c. stimulere til etablering av nye beitebrukere
- d. bidra til utvikling og nye tiltak i landbruket, herunder utvikling av bruksrettene etter "tida og tilhøva"
- e. arbeide for å fortsatt sikre beiteretten i framtid

5. Forvaltning av jakt- og fiskeressursene

Det er stor interesse for sportsfiske, samtidig som det er stadig færre som benytter seg av det tradisjonelle høstningsfisket med bruk av garn. Stadig flere fiskevatn bærer preg av for lite uttak. På sikt kan dette føre til at sportsfisket ikke blir like attraktivt.

Delmål jakt og fiske:

Å opprettholde og helst øke interessen for forvaltning og bruk av jakt- og fiskeressursene slik at man oppnår den optimale økonomiske gevinsten på lang sikt.

Rypa har ligget på "rødlista" noen år, nå har bestandene tatt seg opp, selv om det er mange år siden det har vært noe toppår med rype på statsallmenningene i Namsskogan. Det er stor allmenn interesse rundt rypeforvaltningen.

Elgbestanden har ikke vært like stabil som før, og flere stiller spørsmål rundt dyrenes generelle kondisjon. Enkelte vintre er utfordrende når det gjelder påkjørselsproblematikken langs vei og jernbane. Potensialet for bedre utnyttelse av elgressursen er god.

Tiltak – fjellstyret skal:

Storvilt

- a. utnytte handlingsrommet med bestandsplanrettet forvaltning på all statsallmenning i Namsskogan
- b. gi jegerne gode rammevilkår for å oppnå optimal avskyting
- c. opprettholde markedsføringen og salget av dagskortene på elg
- d. ha god tilrettelegging for jegerne slik at jakta blir mest mulig effektiv
- e. bidra positivt inn i rekrutteringsarbeid av nye elgjegere
- f. ha god dialog med de private jaktfeltene som inngår i valdsamarbeidet
- g. vurdere å åpne for salg av jakt på hjort innen planperioden

Småvilt

- h. sørge for kunnskapsbasert og dokumentert forvaltning av artene det jaktes på
- i. bedre synliggjøringen av regulerende tiltak
- j. gi god brukertilgang i så store deler av året som mulig

Fiske

- k. videreføre og utvikle det gode samarbeidet i "Namsskogankortet" og "Børgfjellkortet"
- l. stimulere til mere fiske generelt og spesielt garnfiske
- m. ha god kunnskap om tilstanden til fiskeressursene på statsallmenningene
- n. synliggjøre fiskemulighetene i Namsskogan som et godt friluftslivsprodukt

6. Fjellstyrehyttene

Alle fjellstyrehyttene har sin spesielle verdi og funksjon for å kunne utøve bruksrett på statsallmenningene. Det er imidlertid stor variasjon i utleiefrekvensen på hyttene. Potensialet for flere utleiedøgn gjennom året er vurdert som god forutsatt oppgradering og fornyelse av enkelte av hyttene.

Delmål fjellstyrehyttene:

Å øke antall overnattingsdøgn gjennom å være innovativ og ha en brukertilpasset hytteportefølje som gjenspeiler "tida og tilhøva". Innen 2024 skal antall overnattingsdøgn ligge på jevnt over 1000 pr år.

Tiltak – fjellstyret skal:

- a. skape en hytteportefølje som er variert og hensyntar ulike brukerinteresser og behov
- b. øke tilretteleggingen for barn og unge på uteområdene slik at hyttene fremstår attraktive for barnefamilier
- c. sørge for god informasjon og profesjonalitet i forbindelse med utleie av hytter og båter

7. Friluftsliv- og naturverninteressene. Reiseliv.

De aller fleste som kommer til statsallmenningene i Namsskogan gjør det for å utøve jakt, fiske og/eller friluftsliv. Mange av våre brukere og besøkende er folk fra by og bynære strøk. Enkelte reiser langt for å komme til oss for å oppleve ren natur, villmark og ro. Interessen for friluftsliv generelt er også en viktig faktor for bolyst for innenbygdsboende.

Delmål friluftsliv- og naturverninteressene. Reiseliv :

Statsallmenningene skal forvaltes på en måte som gjør det attraktivt å finne verdier for alle typer friluftsliv, samtidig som hensynet til unike naturkvaliteter ivaretas.

Tiltak – fjellstyret skal:

- a. fremheve friluftslivs- og naturkvaliteter i Namsskogan på beste mulige måte
- b. være oppdatert på hvilke reiselivstrender som er på gang i markedet, og tilpasse produkter og synliggjøre muligheter for å få realisert drømmer på statsallmenningene i Namsskogan
- c. utarbeide en policy og at reglement for håndtering av grunneiertillatelse for kjøring med snøscooter
- d. ha fokus på Børgefjell/Byrkije nasjonalpark som et unikt område og utnytte dette kvalitetsstempelen på beste mulige måte også for nærliggende områder
- e. støtte opp om nasjonalparkkommunestatusen

8. Økonomi

Forvaltning og drift av bruksrettene er definert som fjellstyrets kjernevirksomhet. Fjellstyrets økonomi er avhengig av at de bruksberettigede benytter rettighetene sine gjennom jakt, fiske, friluftsliv og hytteleie. Samtidig vil fjellstyrets økonomi og virksomhet være avgjørende for å gi de bruksberettigede et profesjonelt og variert tilbud. Salg av tjenester til andre er en viktig inntektskilde som bidrar til positive tall i regnskapet. Det har de siste årene blitt et gap mellom refusjonsberettiget arbeid og det som faktisk tilfaller fjellstyret gjennom refusjonsordningen. Det er vurdert et potensiale i kostnadsbesparelser gjennom å rasjonalisere drifta ved hjelp av flere samarbeidsavtaler og tiltak.

Delmål økonomi:

Fjellstyret skal sørge for at drifta skjer på en mest mulig kostnadseffektiv og lønnsom måte. Det bør til enhver tid sikres en egenkapital som tilsvarer ett års omsetning for å tåle eventuelle uforutsette utgifter eller inntektstap.

Tiltak – fjellstyret skal:

- a. sørge for en forvaltning av bruksrettighetene som i størst mulig grad sikrer en stabil og god inntekt fra jakt, fiske og friluftsliv, inkludert hytteutleie
- b. sørge for en rasjonell drift av tilbudet til de bruksberettigede
- c. arbeide politisk for å øke refusjonsposten på Landbruks- og Matdepartementets budsjett slik at fjellstyrene får refundert 50 % av lønnsutgiftene til oppsyn slik lovverket sier
- d. arbeide politisk for å synliggjøre og sikre et stabilt og forutsigbart tjenestekjøp fra Miljødirektoratet der aktivitet er tiltenkt på statsallmenning
- e. søke samarbeid med tilgrensende fjellstyret, både politisk og administrativt, for bedre personell- og ressursutnyttelse
- f. utarbeide årsplan og budsjett for virksomheten
- g. søke samarbeid med Norges Fjellstyresamband om felles løsninger på faste driftskostnader (forsikring, pensjonsordninger, regnskap og revisor, dataløsninger etc.)
- h. arbeide politisk for å sikre inntekter fra fallrettigheter som utnyttes på statsallmenningen
- i. arbeide politisk for økt privat hyttebygging på enkelte områder av statsallmenningene
- j. benytte eksterne finansieringskilder til gjennomføring av konkrete prosjekt
- k. vurdere en reduksjon i hytteportefølgen for å gi en mer effektiv drift og derigjennom redusere kostnader

9. Organisasjon

Fjellstyret har to fast ansatte Fjellopsyn (100 % stillinger). Store variasjoner i arbeidsoppgaver gjennom året gjør det vanskelig å forsvare noen økning i bemanningen.

Samtidig er det mange oppgaver som skal håndteres i løpet av et år, og det kan i perioder være behov for flere tilgjengelige ressurser.

Delmål organisasjon:

Fjellstyret skal sørge for en godt kvalifisert bemanning på alle tjenesteområder, med motiverte ansatte i et godt arbeidsmiljø, med tilsvarende ressurs som i dag.

Tiltak – fjellstyret skal:

- a. sørge for å ha et Fjellopsyn med god tilstedeværelse på alle statsallmenningene-primært som tilretteleggere, men også som kontrollfunksjon
- b. fremstå som en profesjonell organisasjon med ansatte med god naturfaglig kompetanse og stor lokalkunnskap som gjør det attraktivt å kjøpe tjenester hos oss
- c. fremstå som en profesjonell arbeidsgiver med konkurransedyktige vilkår for sine ansatte
- d. søke samarbeid med andre fjellstyrer for å se på mulighetene for gjensidig kjøp/salg av tjenester
- e. sørge for at motivert ungdom får kjennskap til virksomheten gjennom engasjement i sommersesong
- f. søke samarbeid med lokale næringsaktører om kjøp av tjenester

10. Informasjon og markedsføring

Kunnskap om statsallmenningene og fjellstyrets virksomhet oppleves delvis som liten blant brukerne. Også blant kommunens egne innbyggere og politikere er det ønskelig med bedre kunnskap om statsallmenningene og fjellstyrets virksomhet.

Markedsføring av fjellstyrets tilbud krever synliggjøring og gode historier Det må legges vekt på god informasjon om tilbudet slik at brukerne blir godt kjent med mulighetene.

Delmål informasjon og markedsføring:

God og målrettet informasjon skal prioriteres høyt i fjellstyrets daglige drift. Profilen skal være at vi er best til å forvalte felles ressurser i fjellet.

Tiltak – fjellstyret skal:

- a. bruke kommunikasjonsplanen utarbeidet av NFS
- b. gjennom sin virksomhet og planarbeid invitere til møte og dialog med de bruksberettigede
- c. ha god og utfyllende informasjon på fjellstyrets hjemmesider
- d. være aktiv på sosiale medier
- e. være tilstede på arrangementer der man møter brukerne
- f. bistå skoler og barnehager under fagdager
- g. støtte opp under markedsføringsarbeidet som drives i regi av samarbeidsorganisasjoner som Visit Namsskogan og Visit Namdalen

IV. Handlingsplan perioden 2021-2024

11. Tiltak målområde beitebruk

- ✓ Søke råd hos nabofjellstyrer og hos Norges Fjellstyresamband om hvordan man skal håndtere tap av beitebrukere på statsallmenning
- ✓ Se på muligheten for å bidra inn i et større prosjekt med mål om 100 % kartlegging av tap i besetningen i Strompedalen

12. Tiltak målområde jakt og fiske

- ✓ Utarbeide bestandsplan elg og hjort for 4 nye år (2021-2024)
 - Ta tilbake elgforvaltningen i Strompedal statsallmenning
- ✓ Vedta en helhetlig driftsplan for rype og skogsfugl inkludert revidering av småviltjaktreglene og tildelingsrutinene
- ✓ Videreføre linjetaksten og samarbeidet med "Hønsefuglportalen"
- ✓ Før åpning av jakt skal det utarbeides en driftsplan for bever
- ✓ Gjennomføre prøvefiske i Mellingsvatnet
- ✓ Stimuleringsiltak for uttak av smårovvilt evalueres og tas til vurdering sammen med Namsskogan JFF
- ✓ Tilby terreng og kvote for organisert opplæring av ungdom og nybegynnere på storviltjakt. Opplæringsjakta må skje i regi av Namsskogan JFF eller andre ideelle organisasjoner med tilsvarende formål
- ✓ Etablere en ordning for redningsvester for båtbruk (utleie)
- ✓ Utarbeide en plan med mål om redusert båttilbud
 - Fjerne tilbudet om båt ved Bleikarvatnet, Fisktjønna og Snåsamotjønna
 - Redusere båttilbudet ved Steinvatnet (kun 1 båt) og i Mellingsvatnet (kun 1 båt)

13. Tiltak målområde fjellstyrehyttene

- ✓ Utarbeide en egen restaurerings-/driftsplan for hyttene og båtene
 - Mål: Hvordan rasjonalisere drift og samtidig øke antall overnattingsdøgn
 - Hvilke hytter krever riving, restaurering, nybygging kommende 10 år
- ✓ Sørge for minst 1 nyhetssak på hyttene hvert år som stimulerer flere brukergrupper til besøk (nye uteplasser, sittegrupper, hengekøyer, kanoer, vaskerom etc.)
- ✓ Innføre selvbetjent nøkkelhåndtering på hyttene og båtene
- ✓ Oppgradere uteplassen ved Stordalsbua
- ✓ Bygge båttopplag/naust ved Brekkvatnet (ses i sammenheng med hytteplan)
- ✓ Videreutvikle Mattisstua og Sandåstua med mål om flere utleiedøgn sommerstid
 - Opprette avtale som gir mulighet til å disponere 4H-lavvoene
- ✓ Bygge nytt uthus ved Tromsdalshytta og rive gammelhytta
- ✓ Ha minst ett årlig åpent arrangement i tilknytning til en fjellstyrehytte
 - 2021 – Hengebrua i Namskroken 75 år/oppstart bygging Namskrokhytta 50 år
 - 2022 – Storgåsvassbua 50 år
- ✓ Innføre ordning som sikrer tilbud om redningsvester der det er utleiebåter
- ✓ Selge vinterpakker for leie av hyttene inkl transport og evt oppvarming
- ✓ Markedsføre rekreasjonsløypenettet og mulighetene det gir for leie av Finntjønnytta, Westinhytta, Mattisstua og Sandåstua

14. Tiltak målområde friluftsliv, naturvern og reiseliv

- ✓ Lage en informasjonsplakat om historien bak Tromsdalshytta
- ✓ Utarbeide en helhetlig sti- og skiltplan
 - Utarbeide og beskrive vandrerte «Steinfjelltraversen» både sommer og vinter
 - Se på muligheten for å lage en sti ned til fossen i Tromselva som attraksjon ved opphold i Tromsdalshytta
- ✓ Samarbeide aktivt med reiselivsnæringa i Visit Namsskogan og Visit Namdalen om innsalg av Namsskogan som reiselivsdestinasjon innen jakt, fiske, natur og friluftsliv
- ✓ Videreføre kursing til barn og unge, samt lærere sammen med Besøksenter Rovdyr Namsskogan
- ✓ Det skal arbeides for god og helårlig adkomst til statsallmenningene via skogsbilvegnettet

15. Tiltak målområde økonomi

Inntjenings tiltak

- ✓ Foreta prisreguleringer på salgsproduktene minst hvert andre år
- ✓ Arbeide for salg av flere nausttomter ved Mellingsvatnet sammen med Statskog SF
- ✓ Arbeide prosjektrettet og selge inn tjenester hos kommune og andre aktuelle aktører
- ✓ Reforhandle driftsavtalen på Moen-eiendommen
- ✓ Ivareta og videreutvikle tjenestesalget til Statens Naturoppsyn

Kostnadsbesparelser

- ✓ Vurdere ny løsning for småviltjaktadministrasjonen
- ✓ Vurdere ny bookingløsning for utleie av hyttene eller enkelte av hyttene
- ✓ Benytte felles markedsføringskanaler i størst mulig grad (Visit Namsskogan, Visit Namdalen) og redusere egne kostnader på markedsføring gjennom jevn bruk av sosiale media
- ✓ Vurdere ny pensjonsordning for Fjellopsyn i samarbeid med NFS
- ✓ Innføre selvbetjent nøkkelboksordning på båtene og hyttene

16. Tiltak målområde organisasjon

- ✓ Delta på samlinger og kurs i regi av Norges Fjellstyresamband
- ✓ Gjennomføre medarbeidersamtale med de ansatte en gang pr år
- ✓ Videreutvikle HMS-arbeidet
- ✓ Ansette sommerjobb for inntil 2 ungdommer pr år
- ✓ Utarbeide en plan for framtidig drift av kontorlokalene i Turisten
- ✓ Synliggjøre kompetanse som innsalgsmoment til kommunen og andre
- ✓ Presentere fjellstyrets drift, muligheter og utfordringer for kommunestyret

17. Tiltak målområde informasjon og markedsføring

- ✓ Aktiv bruk av kommunikasjonsplanen til NFS
- ✓ Aktiv bruk av sosiale media (Facebook og Instagram)
- ✓ Utnytte merkevaren Namsskogan har som nasjonalparkkommune
 - Bidra inn i arbeidet sammen med kommunen (påstartet)
 - Søke om å bruke merkevaren i egen profilering

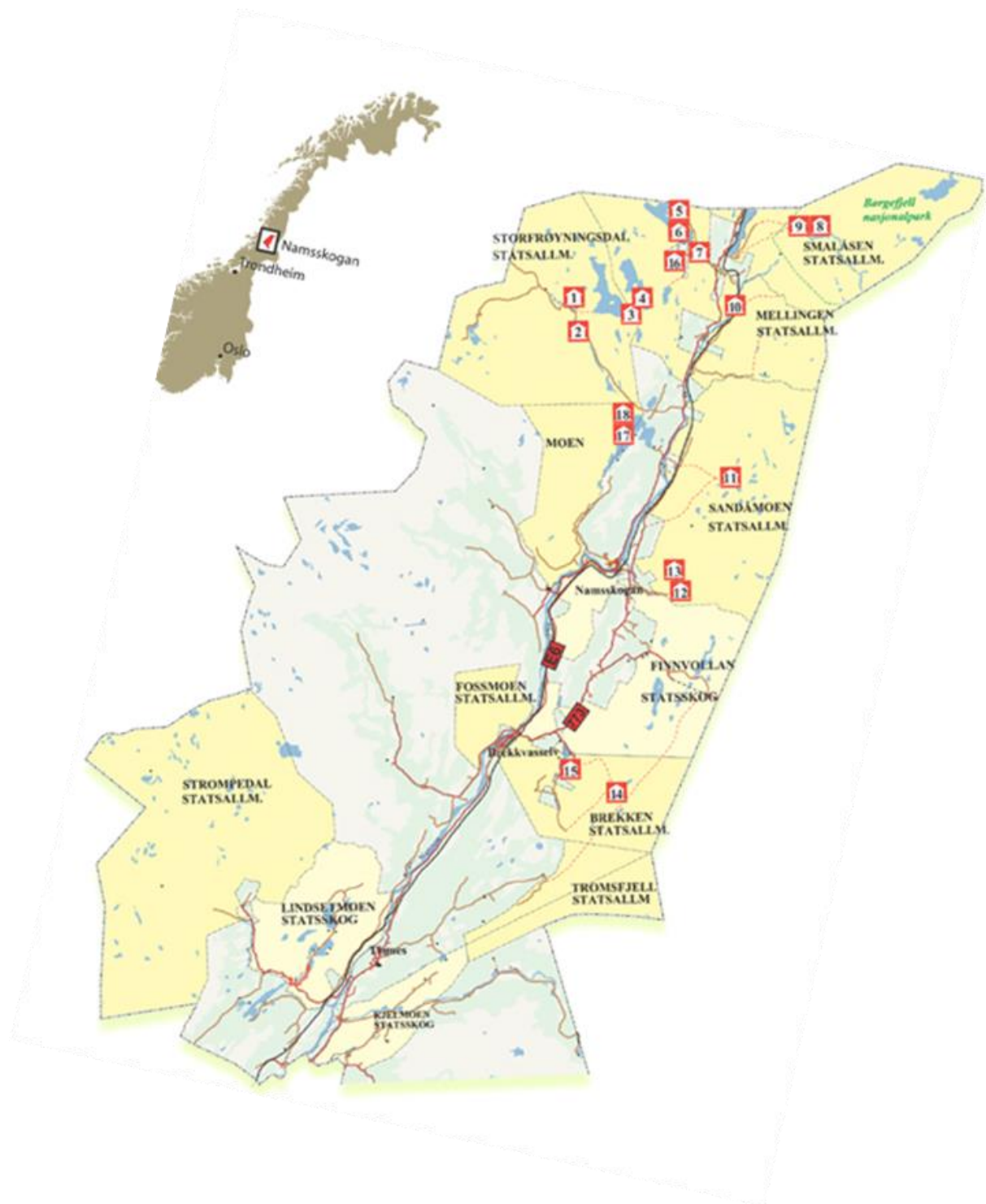
Prioritering av innsatsområder vedtas gjennom budsjett som utarbeides det enkelte år.

Vedlegg

1. Oversiktskart statsallmenningene i Namsskogan
2. Hovedtall regnskap
3. Kommunikasjonsplan 2014-16 (Norges Fjellstyresamband)

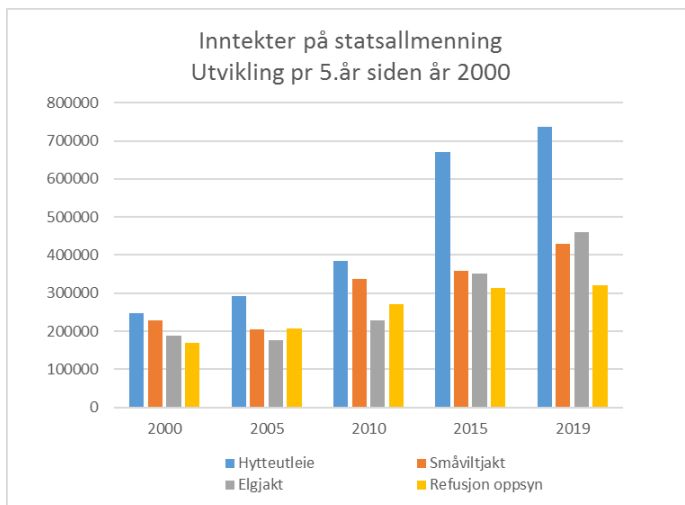
Oversiktskart statsallmenningene i Namsskogan

Hovedtall regnskap

Periode 2000-2019

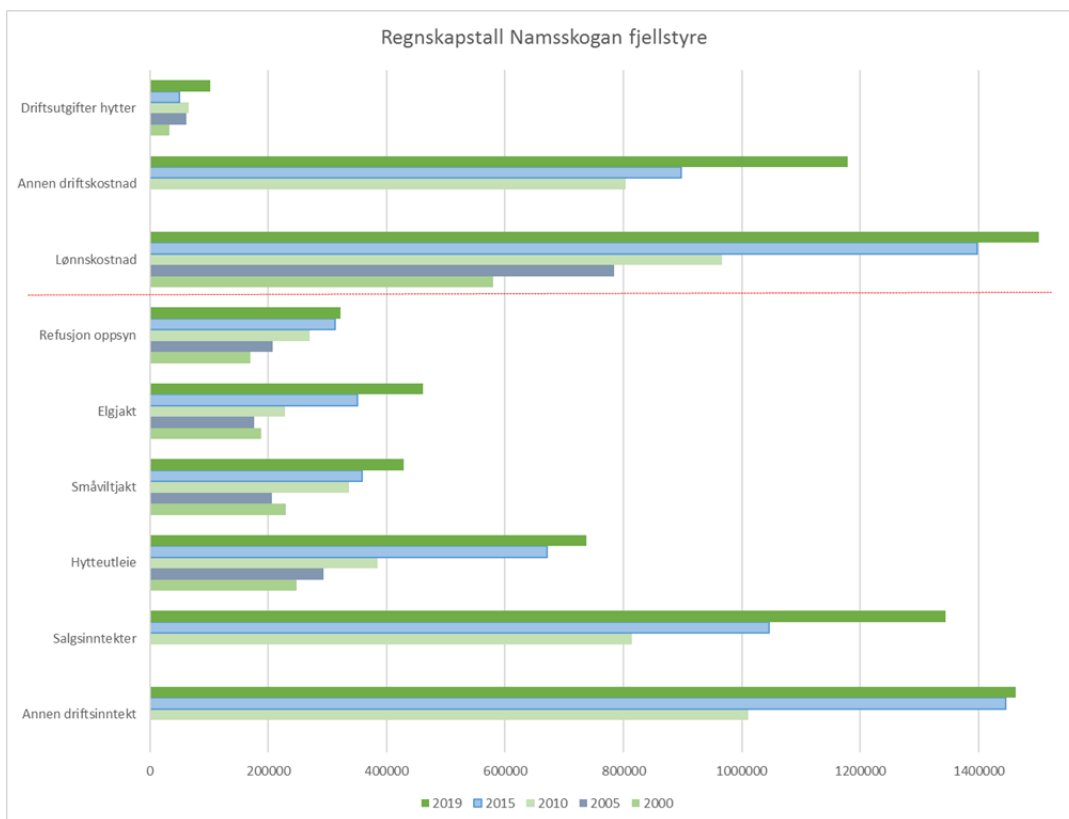
Figur 1: De største inntektsområdene på statsallmenning siden år 2000.

Inntekter fra hytteutleie har økt mest (198 %) fra år 2000 til år 2019.

Inntekter fra elgjakta har økt med 146 %, småviltjakta med 87 %.

Refusjonsposten har en økning på 89 %.

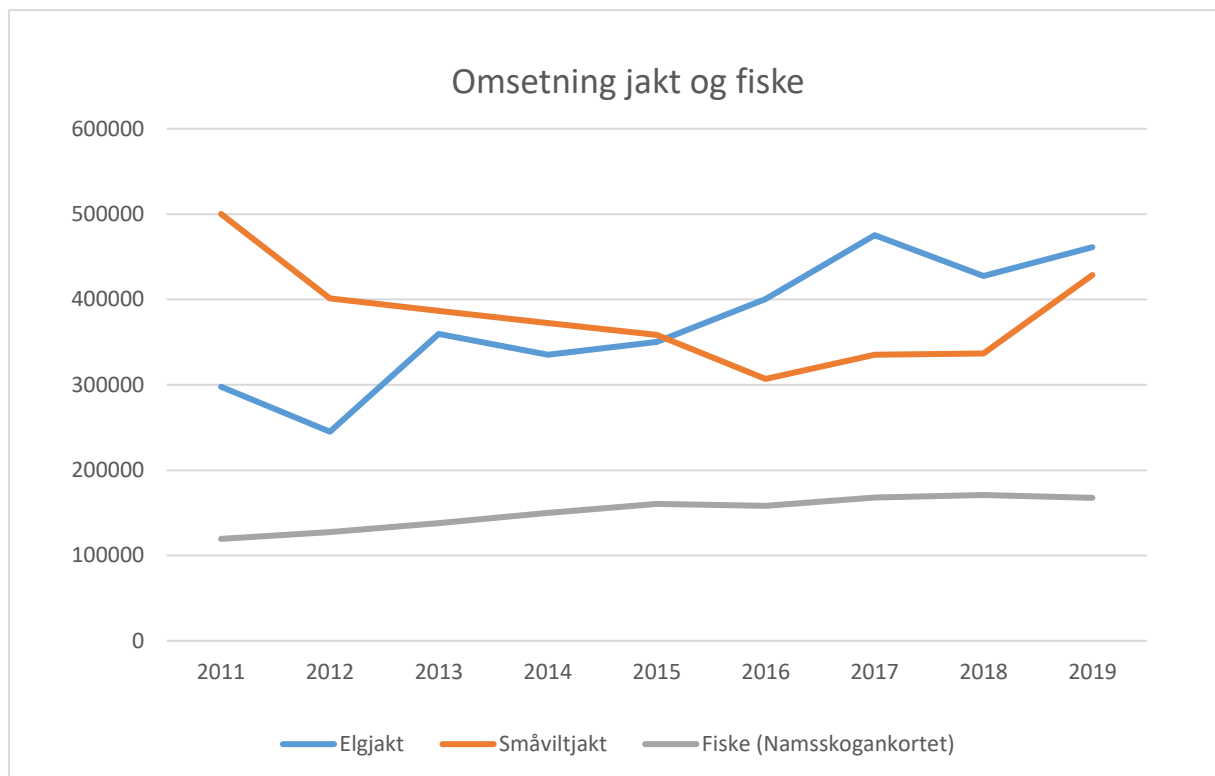
Ser man på utgiftssida finner man at lønnskostnadene har økt med 171 % i samme periode.

Figur 2: Noen hovedtall fra regnskapene siden år 2000.

Total omsetning av jakt og fiske varierer fra år til år. Fra og med 2015 betyr inntekter fra elgjakta mer enn inntekter fra småviltjakt.inntekter fra fiske har økt jevnt og trutt siden år 2000.

Figur 3: Omsetning fra elgjakt, småviltjakt og fiske i perioden 2000-2019